

Halfjaarrapportage

College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Januari 2016 – juni 2016

Inhoudsopgave

Inleiding 2
Samenvatting 2
Begrotingsproces 3
Verantwoording 2015 3
Uitvoering begroting 2016 4
Financieel beheer 6
Verbeterproces financieel beheer 6
Geïntegreerd Middelen Beheer (GMB) 7
Collectieve sector 9

Inleiding

Het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft) doet eens per halfjaar schriftelijk verslag aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) van zijn werkzaamheden. Deze halfjaarrapportage heeft betrekking op de periode januari tot en met juni 2016. In deze halfjaarrapportage worden de verantwoording over 2015, de uitvoering van de begroting gedurende de eerste helft van 2016 en het begrotingsproces met betrekking tot 2017 van de openbare lichamen behandeld. Daarnaast komt het financieel beheer aan de orde en is er aandacht voor het geïntegreerd middelenbeheer (GMB) en de liquiditeitspositie.

Samenvatting

Bonaire

Bonaire heeft tijdig een door de eilandsraad vastgestelde jaarrekening 2015 ter doorgeleiding aangeboden aan het Cft. Het jaar 2015 is afgesloten met een overschot van USD 3,5 mln. De eerste uitvoeringsrapportage, inclusief begrotingswijziging 2016, is echter niet tijdig ingediend. Bij de uitvoeringsrapportage is het plan van aanpak financieel beheer bijgevoegd dat nog steeds onvoldoende inzicht in de voortgang en verbetering van het financieel beheer biedt. Verder blijft de liquiditeitspositie een punt van aandacht.

Sint Eustatius

Met ingang van 15 januari 2016 is de verplichtingenstop opgeheven en is hiervoor in de plaats Voorafgaand Toezicht (VT) door het ministerie van BZK ingesteld. De procedure is eind mei jl. verder aangescherpt waardoor het VT zich nu richt op de gehele begroting, waar eerder grote delen van de begroting buiten het VT vielen. Medio juni heeft BZK het VT geëvalueerd. Het voorafgaand toezicht op de begroting 2016 is naar aanleiding van deze evaluatie ongewijzigd van kracht gebleven.
Sint Eustatius heeft uitstel gevraagd voor indiening van de eerste uitvoeringsrapportage. De kwaliteit van de uitvoeringsrapportages dient nog sterk verbeterd te worden. Op basis van de ontvangen uitvoeringsrapportages is het niet mogelijk om een duidelijk beeld van de financiële situatie 2015 en 2016 te schetsen. Dit komt doordat in onvoldoende mate gesteund kan worden op de gevoerde financiële administratie aangezien die veel tekortkomingen vertoont. De capaciteit (zowel kwalitatief als kwantitatief) van de unit Financiën schiet ernstig tekort en het versterken ervan dient prioriteit te krijgen. De jaarrekening 2015 zal vanwege de beperkte capaciteit niet tijdig worden ingediend. Om alsnog de jaarrekening op te stellen is een gedetailleerd plan van aanpak vervaardigd. Het Cft zal iedere twee weken de voortgang monitoren.

Saba

Saba heeft de eerste uitvoeringsrapportage (inclusief begrotingswijziging) 2016 met vertraging ingediend. Er was sprake van een sluitende begrotingswijziging welke door het Cft van een positief advies is voorzien. De jaarrekening 2015 is eind juni opgesteld en gecontroleerd door de externe accountant, echter wegens zomerreces van de eilandsraad zal deze naar verwachting pas in augustus worden vastgesteld. Hiervoor is eveneens uitstel gevraagd. De jaarrekening toont een positief resultaat en zal, wanneer de eilandsraad deze ongewijzigd vaststelt, voor het tweede opeenvolgende jaar voorzien zijn van een goedkeurende accountantsverklaring ten aanzien van getrouwheid en rechtmatigheid.

Algemeen

Een punt van aandacht bij alle drie openbare lichamen blijft het tijdig indienen van de rapportages. Er is afgesproken dat de uitvoeringsrapportages op de laatste dag van de maand volgend op het kwartaal waarop de uitvoeringsrapportage betrekking heeft ingediend worden bij de minister van BZK door tussenkomst van het Cft. De door de eilandsraad goedgekeurde jaarrekening 2015 dient uiterlijk 15 juli 2016 aan de minister van BZK aangeboden te worden, eveneens door tussenkomst van het Cft. Alle drie openbare lichamen zijn niet in staat geweest om tijdig de uitvoeringsrapportages in te dienen. Voor wat betreft de indiening van de jaarrekening 2015, hebben Saba en Sint Eustatius om uitstel verzocht. Bonaire heeft net als vorig jaar de jaarrekening tijdig ingediend.

Een gemene deler van de openbare lichamen is ook het niet of slechts gedeeltelijk opnemen van onderhoudskosten in de begroting. Alle drie openbare lichamen geven aan dat structurele onderhoudskosten van materiële vaste activa, zoals gebouwen en infrastructuur, niet of niet volledig door het openbaar lichaam gedragen kunnen worden. Vaak is sprake van een eenmalige investeringsbijdrage vanuit het Rijk maar wordt er geen rekening gehouden met een structurele bijdrage voor de noodzakelijke onderhoudskosten. Uit de kabinetsreactie op het rapport Spies d.d. 12 mei 2016 blijkt dat het Cft het verzoek krijgt om bij de beoordeling en advisering over de begrotingen expliciet aandacht te geven aan een voldoende reservering voor onderhoud en vervanging van investeringen. In dat verband zal het Cft nader in overleg treden met de openbare lichamen en met het ministerie van BZK om hierover meer inzicht te krijgen.

Begrotingsproces

Verantwoording 2015

Conform de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet FinBES), dienen de openbare lichamen uiterlijk 15 juli van het jaar volgend op het begrotingsjaar de jaarrekening naar de minister van BZK te sturen door tussenkomst van het Cft. Bonaire heeft de door de eilandsraad vastgestelde jaarrekening 2015 tijdig aangeboden aan de minister van BZK. Saba en Sint Eustatius hebben om uitstel verzocht.

Jaarrekening Bonaire 2015

Op 13 juli heeft het Cft de door de Eilandsraad vastgestelde en door de accountant gecontroleerde jaarrekening 2015 ontvangen. Het Cft heeft op 14 juli de door de eilandsraad vastgestelde jaarrekening 2015 doorgeleid naar de minister van BZK. Door het tijdig indienen van de jaarrekening zijn echter vertragingen ontstaan bij het indienen van de eerste uitvoeringsrapportage en de eerste begrotingswijziging 2016.

De jaarrekening 2015 laat een positief resultaat zien van USD 3.544.815 en kent, net als de jaarrekening 2014, een oordeelonthouding voor zowel het getrouwe beeld als de rechtmatigheid. Het Cft heeft in haar reactie op de jaarrekening 2015 onder meer aandacht gevraagd voor de

liquiditeitspositie, de verwerking van de bijzondere uitkeringen, het inzicht in het weerstandsvermogen en de noodzaak tot verbetering van het financieel beheer leidende tot een goedkeurende controleverklaring.

Jaarrekening Sint Eustatius 2015

Het is Sint Eustatius niet gelukt om de jaarrekening 2015 tijdig aan de minister aan te bieden. Om die reden is de minister van BZK verzocht om uitstel tot medio november. De minister heeft het Cft verzocht om met het openbaar lichaam nader in gesprek te treden om te bezien hoe de jaarrekening spoedig tot stand kan komen.

De unit Financiën beschikt over onvoldoende capaciteit om de jaarrekening 2015 zelf op te stellen. Een externe accountant heeft daarom begin maart hiervoor de opdracht gekregen. Door diverse oorzaken is de overeengekomen deadline van 30 april niet gerealiseerd en bevindt het opstellen van de jaarrekening 2015 zich medio juni nog in een beginstadium. De controlerend accountant zal Sint Eustatius ondersteunen in het proces om de jaarrekening alsnog spoedig op te stellen. Het Cft volgt dit proces nauwgezet.

In januari is de vierde uitvoeringsrapportage 2015 ontvangen waaruit een overschot over boekjaar 2015 bleek van circa USD 312.917. Gelet op de ontoereikende kwaliteit van de financiële administratie kunnen hieraan geen conclusies worden verbonden en zal de door de accountant gecontroleerde jaarrekening 2015 afgewacht moeten worden.

Jaarrekening Saba 2015

Het is Saba niet gelukt om een vastgestelde jaarrekening 2015 tijdig aan de minister aan te bieden. Om die reden is de minister van BZK verzocht om uitstel tot 1 september. De jaarrekening is eind juni opgesteld en gecontroleerd door de externe accountant. Naar verwachting zal de jaarrekening pas na het zomerreces, in augustus, worden vastgesteld door de eilandsraad. Na vaststelling kan deze, door tussenkomst van het Cft, worden doorgestuurd naar de minister van BZK.

De accountant heeft de jaarrekening 2015 van Saba, zoals die aan de eilandsraad zal worden aangeboden, voorzien van een goedkeurende verklaring voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid. Indien de eilandsraad de jaarrekening ongewijzigd vaststelt heeft Saba voor het tweede opeenvolgende jaar een jaarrekening met een goedkeurende verklaring voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid. Saba toont daarmee aan de kwaliteit van het financieel beheer voor het tweede achtereenvolgende jaar op adequaat niveau te houden.

De jaarrekening 2015 laat een positief resultaat zien van USD 865.758.

Uitvoering begroting 2016

Bonaire

Zowel de vierde uitvoeringsrapportage 2015 als de eerste uitvoeringsrapportage 2016 zijn niet tijdig ingediend. De door de eilandsraad goedgekeurde vierde uitvoeringsrapportage is 8 maart 2016 bij het Cft ingediend en de eerste uitvoeringsrapportage 2016 pas op 26 mei. Bonaire heeft aangegeven dat wegens het samenstellen van de jaarrekening 2015 en de installatie van een nieuw bestuurscollege begin mei, Bonaire niet in staat was om aan de uiterste datum van indiening te voldoen. Het tijdig indienen van rapportages blijft zoals ook eerder vastgesteld een punt van aandacht.

Voor wat betreft de kwaliteit van de geleverde informatie met betrekking tot zowel de vierde uitvoeringsrapportage 2015 als de eerste uitvoeringsrapportage 2016 constateert het Cft een positieve ontwikkeling. De uitvoeringsrapportages geven een duidelijke toelichting over het verloop van de begrotingsuitvoering en waar en waarom deze afwijkt van de prognose. Ook de toelichting bij de ingediende eerste begrotingswijziging 2016, maakt een duidelijke koppeling tussen de uitvoering van de begroting en de voorstellen tot wijziging van de begroting.

Begin mei is een nieuw bestuurscollege geïnstalleerd. Het nieuwe bestuurscollege heeft in de eerste begrotingswijziging 2016, een totaal bedrag van USD 11,6 mln. aan wijzigingen gepresenteerd. De voorgestelde wijzigingen betreffen voornamelijk bijstellingen van bijzondere uitkeringen voor een bedrag van USD 8,3 mln. Daarnaast is USD 3,3 mln aan beleidswijzigingen voorgesteld waarvan USD 0,9 mln voor onderhoud aan de infrastructuur. Het investeren in de infrastructuur is een belangrijk speerpunt van het nieuwe bestuurscollege. De middelen voor nieuw beleid worden onder andere vrijgemaakt door het inzetten van de algemene reserves en de geïndexeerde verhoging van de vrije uitkering voor 2015. Bonaire gaat alsnog vanuit dat het resultaat eind 2016 zoals eerder begroot nihil zal zijn. Het Cft heeft positief geadviseerd op deze begrotingswijziging.

Sint Eustatius

Met ingang van 15 januari 2016 is de verplichtingenstop opgeheven en is hiervoor in de plaats Voorafgaand Toezicht (VT) ingesteld. Dit VT wordt uitgevoerd door BZK. Het VT is recentelijk geëvalueerd. De uitkomsten van de evaluatie hebben geen aanleiding gegeven tot het aanpassen van de voorwaarden waaronder het voorafgaand toezicht plaatsvindt of het opheffen daarvan; het voorafgaand toezicht op de begroting 2016 blijft ongewijzigd van kracht. Tot medio mei 2016 richtte het VT zich voornamelijk op de voorgenomen betalingen en niet zozeer op het aangaan van verplichtingen. Ook zijn tot en met eind mei niet alle begrotingsposten opgenomen in de procedure van het VT, waar onder lonen en subsidies. Vanaf eind mei is de procedure aangepast en dienen alle voorgenomen verplichtingen, voordat deze ter besluitvorming in het bestuurscollege worden behandeld, de instemming van de minister van BZK te hebben.

Op 19 mei jl. heeft het Cft de eerste uitvoeringsrapportage over 2016 ontvangen. In zijn reactie hierop heeft het Cft geconcludeerd dat de kwaliteit van de uitvoeringsrapportages nog sterk verbeterd dient te worden. De huidige uitvoeringsrapportages bieden een onvoldoende duidelijk beeld van de financiële situatie op Sint Eustatius. Dit komt doordat in onvoldoende mate gesteund kan worden op de gevoerde financiële administratie aangezien die teveel tekortkomingen vertoont. Daarnaast is opgemerkt dat door een divers aantal correcties het verwachte overschot over 2016 mogelijk om zal slaan in een tekort. Hierdoor zou de begroting niet meer sluitend zijn en had een begrotingswijziging ingediend moeten worden. Aangezien de uitvoeringsrapportage daarnaast aanzienlijke over- en onderschrijdingen laat zien, was een begrotingswijziging ook op basis daarvan noodzakelijk geweest.

Saba

Op 23 mei jl. heeft het Cft de eerste uitvoeringsrapportage en begrotingswijziging over 2016 ontvangen. Het Cft heeft geconcludeerd dat de begrotingsuitvoering verloopt volgens plan. De begrotingswijziging bevat per saldo een totaal van USD 0,4 mln aan wijzigingen waarmee het begrotingstotaal wordt verhoogd van USD 10,6 mln naar USD 11,0 mln. Dit is grotendeels het gevolg van bijzondere uitkeringen welke door de vakdepartementen beschikbaar worden gesteld. Eind 2016

wordt, conform de oorspronkelijke begroting 2016, een overschot van ruim USD 0,8 mln verwacht, dat met name wordt aangewend ten behoeve van het aflossen van renteloze leningen.

Financieel beheer

Conform de Wet FinBES houdt het Cft toezicht op het financieel beheer van de openbare lichamen. In 2016 heeft het Cft wederom de openbare lichamen er op geattendeerd dat het van essentieel belang is dat het begrotings- en verantwoordingsproces voldoet aan de daartoe gestelde eisen. Hierbij dienen de openbare lichamen zorg te dragen voor een adequaat financieel beheer.

Alleen met adequaat financieel beheer kan zeker worden gesteld dat de begroting- en verantwoordingscyclus volledig is, dat de ramingen en realisaties correct zijn en dat het bestuur de beschikking heeft over tijdige, volledige en juiste (financiële) informatie. Op basis van deze informatie kan indien nodig tijdig worden bijgestuurd.

Verbeterproces financieel beheer

Vanaf 2012 hebben het Cft en de openbare lichamen de afspraak gemaakt om jaarlijks een realistisch aantal verbeterpunten vast te stellen, rekening houdend met de beperkte capaciteit en schaarse middelen van de openbare lichamen. Voor deze afspraken maakt het Cft onder meer gebruik van de bevindingen van de accountant bij de controle van de jaarrekening. In de managementletter doet de accountant specifieke aanbevelingen met betrekking tot verbetering van het financieel beheer. Deze verbeterpunten kunnen per openbaar lichaam verschillen. Over de voortgang van de verbeterpunten rapporteren de openbare lichamen in de uitvoeringsrapportage.

<u>Bonaire</u>

In de eerste helft van 2016 heeft Bonaire het meerjarig plan van aanpak financieel beheer verder ten uitvoer gebracht. Bonaire kent een meerjarig verbeterplan voor het financieel beheer waarin alle aandachtspunten met betrekking tot het financieel beheer staan opgenomen. Het plan is in 2014 opgesteld op basis van aanbevelingen uit de gecontroleerde jaarrekening 2013 en later bijgesteld op basis van de bevindingen van de accountant gepresenteerd in de managementletter bij de jaarrekening 2014. Aandachtspunten die gerealiseerd zijn worden uit dit lopende document gehaald en nieuwe aandachtspunten worden toegevoegd. De gerealiseerde aandachtspunten verdwijnen uit beeld, waardoor het voor het Cft onvoldoende duidelijk is wat nu de bereikte voortgang is. Het plan geeft onvoldoende inzicht in de daadwerkelijke effectuering van de maatregelen die nodig zijn op het gebied van financieel beheer. Het bemoeilijkt de monitoring vanuit het Cft, waarvoor het Cft al geruime tijd de aandacht voor heeft gevraagd. Samen met de afdeling financiën is het Cft momenteel bezig om de voortgang beter in beeld te brengen.

<u>Sint Eustatius</u>

Het Cft heeft in 2014 en 2015 veelvuldig zijn zorgen geuit over de stand van zaken van het financieel beheer op Sint Eustatius. Teneinde de bestuurlijke en financiële problematiek van het openbaar lichaam het hoofd te bieden, heeft de minister van BZK op 10 juni 2015 verscherpt bestuurlijk toezicht ingesteld en daarbij een aanwijzing gegeven op financieel gebied. Een plan van aanpak is opgesteld. Het “Verbeterplan financieel beheer Sint Eustatius 2015-2016” maakt daar onderdeel van uit. Sinds het instellen van het verscherpt bestuurlijk toezicht is nog steeds te beperkt vooruitgang geboekt. Geconcludeerd is dat de capaciteit van de unit Financiën onvoldoende is en dat middels

een tijdelijk extra team de “going concern situatie” moet worden verbeterd waardoor een beeld van de financiële stand van zaken ontstaat en achterstanden kunnen worden ingelopen. Daarnaast is een traject van "change management" nodig om de noodzakelijke verbeteringen structureel te borgen. Begin juni is een interim hoofd Financiën gestart. Een verdere permanente versteviging van de unit Financiën is absoluut noodzakelijk om ervoor te zorgen dat de unit Financiën in staat is haar taken tijdig en met voldoende kwaliteit uit te voeren.

Saba

De accountant heeft de jaarrekening 2015 van Saba, zoals die aan de eilandsraad zal worden aangeboden, voorzien van een goedkeurende verklaring voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid. Indien de eilandsraad de jaarrekening ongewijzigd vaststelt heeft Saba voor het tweede opeenvolgende jaar een jaarrekening met een goedkeurende verklaring. Dit is grotendeels het gevolg van de aanzienlijke stappen die de afgelopen jaren zijn gezet in de verbeteringen bij het financieel beheer. Saba toont aan het goede niveau van financieel beheer te kunnen continueren en wenst die verder te borgen. Saba heeft in de eerste helft van 2016 de interne beheersingsmaatregelen waaronder een “internal control plan” verder versterkt en geformaliseerd. De managementletter van de accountant bij de jaarrekening 2015 moet nog door het Cft worden ontvangen.

Geïntegreerd Middelen Beheer (GMB)

Op basis van de Wet FinBES hebben de openbare lichamen elk een inkomsten- en uitgavenrekening bij een commerciële bank. Daarnaast beheert het Cft voor elk openbaar lichaam een rekening-courant. Andere rekeningen zijn niet toegestaan. Het systeem van GMB geeft zowel de openbare lichamen als het Cft inzicht in de uitgaven en de ontvangsten van de openbare lichamen gedurende het gehele jaar.

De realisatie in termen van baten en lasten en het verloop van de liquiditeiten zijn niet per definitie gelijk aan elkaar. Zo kan het bijvoorbeeld voorkomen dat liquide middelen in een bepaald jaar beschikbaar worden gesteld vanuit de vakdepartement welke pas in een volgend jaar tot besteding komen. De toename in de liquiditeit heeft dan geen directe toename van de baten en lasten in datzelfde jaar tot gevolg. Het verband tussen dergelijke transacties is dus van belang voor het verkrijgen van inzicht in de ontwikkeling van de liquide middelen. Alleen op basis van voldoende informatie uit de uitvoeringsrapportages kan een verband tussen de uitputting in termen van baten en lasten en het verloop van de liquiditeiten worden gelegd. Echter is op dit moment de informatie, die in de uitvoeringsrapportages wordt opgenomen, niet toereikend om dit verband te leggen.
In onderstaande tabellen wordt een overzicht gegeven van de liquiditeitstanden per begin en einde van het eerste halfjaar van 2016 en van de mutatie in de betreffende periode. Teneinde de inzichtelijkheid in de vrij besteedbare liquiditeitspositie te vergroten heeft het Cft aanbevolen om bijzondere uitkeringen en onttrekkingen via een aparte rekening te boeken. Dit is reeds ingevoerd in Sint Eustatius.

Bonaire

	Liquiditeitspositie[1] per 31/12/15	Liquiditeitspositie per 30/06/16	Realisatie t/m 30/06/16
Rekening-courant	$7.610.537	$7.526.731	-$83.806
Uitgavenrekening	$399.970	$999.970	$600.000
Ontvangstenrekening	-$30	-$30	$0
Vrije uitkeringsrekening	$902.390	$222.536	-$679.854
	$8.912.867	$8.749.207	-$163.660

De liquiditeitspositie van Bonaire is licht afgenomen met USD 163.660 ten opzichte van eind 2015. Ultimo 2015 was circa USD 9 mln. aan liquide middelen beschikbaar. Per ultimo juni 2016 is de liquiditeitspositie USD 8,8 mln. welke voor een groot deel bestaat uit bijzondere uitkeringen die nog tot besteding moeten komen. Het Cft heeft aan Bonaire geadviseerd om een prudent liquiditeitenbeheer te blijven voeren gericht op het creëren van een toereikende liquiditeitsbuffer voor het opvangen van tijdelijke liquiditeitstekorten.

Sint Eustatius

	Liquiditeitspositie per 31/12/15	Liquiditeitspositie per 30/06/16	Realisatie t/m 30/06/16
Rekening-courant	$3.841.584	$834.655	-$3.006.929
Uitgavenrekening	$199.991	$200.000	$9
Ontvangstenrekening	-$9	$0	$9
Vrije uitkeringsrekening	$363.673	$337.261	-$26.411
Bijzondere uitkeringsrekening	$0	$4.318.192	S4.318.192
	$4.405.239	$5.690.108	$1.284.870

De liquiditeitspositie van Sint Eustatius is in 2016 ten opzichte van ultimo 2015 met USD 1.284.870 toegenomen. De liquiditeitspositie per 30 juni 2016 is USD 5.690.108 en bestaat grotendeels uit bijzondere uitkeringen die nog tot besteding moeten komen. De bijzondere uitkeringsrekening is recentelijk geopend teneinde de inzichtelijkheid in de vrij beschikbare liquiditeitspositie te vergroten, vandaar de verschuiving van gelden in het bovenstaande overzicht.

[1] Met liquiditeitspositie verwijst het Cft naar de beschikbare middelen op de verschillende rekeningen van de openbare lichamen. Er wordt geen rekening gehouden met (overlopende) passiva en activa. Wanneer dit wel het geval is, gebruikt het Cft de term werkkapitaal.

Saba

	Liquiditeitspositie per 31/12/15	Liquiditeitspositie per 30/06/16	Realisatie t/m 30/06/16
Rekening-courant	$14.222.927	$13.435.806	$787.121
Uitgavenrekening	$199.635	$200.000	$364
Ontvangstenrekening	-$9	$0	$9
Vrije uitkeringsrekening	$108.653	$112.666	$4.013
	$14.531.206	$13.748.472	$782.735

De liquiditeitspositie van Saba is in 2016 ten opzichte van ultimo december 2015 met USD 782.735 afgenomen. De liquiditeitspositie per 31 juni 2016 is USD 13.748.472 en bestaat voor een groot deel uit bijzondere uitkeringen die nog tot besteding moeten komen.

Collectieve sector

Conform artikel 11, Wet FinBES, dient het Cft in samenwerking met het Centraal Bureau voor de Statistiek Nederland (CBS) te rapporteren over de schuld-, tekort-, inkomsten- en uitgavencijfers van de collectieve sector (zijnde het openbaar lichaam en de overige entiteiten die tot de collectieve sector behoren). Dit gebeurt tegelijkertijd met het doorgeleiden van de jaarrekening van een openbaar lichaam aan de minister van BZK. Ook beoordeelt het Cft dan de rentelastnorm van de collectieve sector.

Ondanks dat het Cft herhaaldelijk aandacht heeft gevraagd bij de openbare lichamen voor het tijdig indienen van relevante jaarstukken, heeft dit er niet toe geleid dat erbij de doorgeleiding van de jaarrekeningen ook rapportages over de collectieve sector van Bonaire en Sint Eustatius kunnen worden meegezonden. Ook begin 2016 is verschillende malen getracht om de jaarrekeningen van de entiteiten behorende tot de collectieve sector te verkrijgen. Dit is echter zonder succes gebleven. Verschillende jaarrekeningen zijn nog niet opgesteld en/of zijn niet in het bezit van de afdeling Financiën. Het Cft blijft de openbare lichamen verzoeken om tijdig de volledige jaarstukken van collectieve sector entiteiten aan het Cft te sturen om zodoende de risico's voor de respectievelijke begrotingen te kunnen beoordelen.

Tot de collectieve sector van Bonaire behoren volgens de recente jaarrekening tien entiteiten. Hiervan heeft het Cft vijf jaarrekeningen ontvangen over het jaar 2014. Actuele cijfers van de collectieve sector zijn nodig om de rentelastnorm, alsmede een eventuele overschrijding hiervan, voor Bonaire te kunnen bepalen.

Voor wat betreft een collectieve sector entiteit op Sint Eustatius, het Wegenfonds, heeft Sint Eustatius laten weten dat het voor het opstellen van jaarrekeningen over de afgelopen jaren moeilijk is om de noodzakelijke informatie te verkrijgen. Gezien het voornemen deze stichting op termijn te

liquideren, zijn de jaarstukken echter van groot belang. Het Cft heeft in 2012 concept financiële stukken ontvangen. Dit zijn de laatste financiële gegevens die het Cft ontvangen heeft. Er is sinds de oprichting in 2004 nog geen gehoor gegeven aan de wettelijke verplichting jaarlijks verantwoording af te leggen via jaarstukken.

De collectieve sector van Saba is opgebouwd uit het openbaar lichaam en de Saba Enhancement Foundation (SEF). Beiden hebben de jaarrekening 2014 doorgeleid aan het CBS.